

Sygn. akt V .2 Ka 646/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec

Sędziowie: SR (del.) Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.)

SO Sławomir Klekocki

Protokolant: Anna Mańka

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2015 r.

sprawy: **D. S. /S./,**

syna A. i J.,

ur. (...) w G.,

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a § 1 kk

w zw. z art. 178 a § 4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 18 września 2014r. sygn. akt II K 465/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt V Ka 646/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Raciborzu wyrokiem wydanym w dniu 18 września 2014r. w sprawie o sygn. akt II K 465/14, uznał oskarżonego D. S. za winnego popełnienia występku z art. 178 a § 4 kk polegającego na tym, że: w dniu 17 maja 2014r. w miejscowości Ż. na ul. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości (1,06 mg/l i 1,13 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu) prowadził pojazd mechaniczny marki B. (...) o nr rej. (...) w ruchu lądowym przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu o sygn. akt. II K 1011/08 z dnia 17 listopada 2008r. Za to przestępstwo na mocy art. 178 a § 4 kk skazał go na karę 1 lat pozbawienia wolności, którą to karę warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 3

lat. Jednocześnie na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Również na mocy art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat i na zasadzie art. 63 § 2 kk zaliczył na poczet orzeczonego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 17.05.2014r. do 18.09.2014r. Nadto obciążył oskarżonego kosztami sądowymi.

Z wyrokiem tym nie zgodził się Prokurator. Powołując się na przepis art. 438 pkt. 4 kpk wyrokowi zarzucił rażąca niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu poprzez orzeczenie kary grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, gdzie wysokość jednej stawki określono na kwotę 10 zł, która to kara nie uwzględnia wysokich dochodów oskarżonego oraz faktu, iż jest on kawalerem i nie posiada nikogo na utrzymaniu, orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat oraz bezzasadne odstąpienie od orzeczenia świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz bezzasadne odstąpienie od orzeczenia środka probacyjnego w postaci obowiązku powstrzymywania się od nadużywania alkoholu co sprawia, iż orzeczona kara jak i środki karne są nazbyt łagodne i nie uwzględniają zasad i dyrektyw sądowego wymiaru kary określonych w art. 53 § 1 i 2 kk. Podnosząc ten zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary grzywny w wysokości 60 stawek dziennych przy przyjęciu że jedna stawka wynosić będzie 40 zł, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat oraz orzeczenie po myśli art. 49 § 2 kk świadczenia pieniężnego w kwocie 500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej orzeczenia środka probacyjnego w postaci zobowiązania oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiony środek odwoławczy nie zasługuje na uwzględnienie, a stawiany w nim zarzut okazał się niezasadny.

Odnosząc się do podstawowego zarzutu apelacji oskarżyciela polegającego na rażącej niewspółmierności orzeczonej kary grzywny, a właściwie wysokości ustalonej przez Sąd Rejonowy stawki dziennej to należy podkreślić, że Sąd Rejonowy w szczegółowy sposób uzasadnił dlaczego właśnie wymiar 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości stawki na kwotę 10 zł jest odpowiednią karą grzywny orzeczoną przy warunkowym zawieszeniu wykonania zasadniczej kary jaką jest pozbawienie wolności. Podał argumenty, które zadecydowały o wymierzeniu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i kary grzywny orzeczonej na podstawie art. 71 § 1 kk w najniższym wymiarze stawki dziennej. Ocena ta z pewnością nie jest pobieżna czy powierzchowna.

Na wstępie należy podkreślić, że rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary zachodzi tylko wówczas gdy zastosowana kara za przypisane przestępstwo nie uwzględnia należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego. Rażąca niewspółmierność kary o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk zachodzić może tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć wpływ na wymiar kary można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na gruncie art. 438 pkt. 4 kpk nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby również w potocznym znaczeniu tego słowa „rażąco” niewspółmierną tj. niedającą się zaakceptować. A zatem, zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut z kategorii ocen można zasadnie podnosić, tylko wówczas gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, osobowości sprawcy jak i stopnia zawinienia, skutków zaistniałego przestępstwa – innymi słowy gdy jest kara niesprawiedliwą.

Z pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia wynika natomiast, iż Sąd orzekający kształtując karę miał na względzie zarówno okoliczności przedmiotowo-podmiotowe składające się na stopień społecznej szkodliwości czynu

jak i dane osobopoznawcze oskarżonego D. S. , którym nadał odpowiednią rangę. Wymierzając karę Sąd meriti w pełni uwzględnił zasady i dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary określone w art. 53 kk i nie naruszył przy tym granic swobodnego uznania sędziowskiego. Należy przecież zauważyć , że zasadniczą karą jaką Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu jest kara 1 roku pozbawienia wolności. To tę karę w razie nieuiszczenia kary grzywny lub naruszenia warunków warunkowego zawieszenia kary oskarżony będzie odbywał. Grzywna natomiast została orzeczona tylko dlatego, że oskarżonemu zawieszono warunkowo wykonanie kary pozbawienia wolności, by urealnić dolegliwość zawieszanej kary. Grzywna ta ma charakter akcesoryjny wobec kary zasadniczej. Nie jest to kara główna , a więc nie może decydować i wpływać na ocenę czy orzeczona kara jest surowa, łagodna czy też rażąco łagodna. Określenie stawki dziennej na niskim poziomie 10 zł nie może przesądzać o tym , że orzeczona kara w pełnym wymiarze wraz ze środkami karnymi jest karą zbyt niską. Wysokość stawki nie może podważać orzeczonej kary jako całości. Zresztą należy zauważyć, że zarobek 1200 euro jest wysoki , ale tylko jeżeli porównuje się go z najniższym miesięcznym wynagrodzeniem w Polsce. Tak naprawdę kwota około 4800 zł (po przeliczeniu na złotówki) jest godnym ale przecież nie nadzwyczajnym zarobkiem. Należy też pamiętać, że oskarżony musi utrzymać się w kraju, w którym pracuje i zarabia, a koszty utrzymania w Austrii są zdecydowanie wyższe niż w Polsce. Zatem myli się Prokurator twierdząc, że oskarżony na tyle dobrze zarabia, że powinien uiścić zdecydowanie wyższą grzywnę.

Niezasadne są również wnioski Prokuratora o podwyższenie oskarżonemu orzeczonego środka karnego do 4 lat. Sąd Rejonowy wskazał dlaczego uznał dwuletni zakaz prowadzenia pojazdami mechanicznymi za adekwatny do stopnia społecznej szkodliwości i stopnia winy oskarżonego. Sąd Rejonowy wskazał, że uznaje dwuletni okres eliminacji oskarżonego D. S. z ruchu drogowego za wystarczający dla osiągnięcia celów w zakresie prewencji indywidualnej. Sąd Okręgowy w pełni to stanowisko podziela. Sąd II instancji nie akceptuje również stanowiska Prokuratora o konieczności orzeczenia wobec oskarżonego dodatkowych środków karnych w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500 zł oraz orzeczenia środka probacyjnego w postaci zobowiązania oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu. Orzeczenie tych środków obok tych, które już wymierzył Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku powodowałoby skarżone orzeczenie za nadmiernie surowe i represyjne. Jednocześnie orzeczenie tych środków karnych nie jest niezbędne dla wdrożenia oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego.

Reasumując zatem zachowanie oskarżonego aczkolwiek naganne i zasługujące na potępienie to wespół z faktem, iż oskarżony pracuje zarobkowo, a poprzednie przestępstwo popełnił stosunkowo dawno bo 5 lat temu według Sądu II instancji sugeruje, że orzeczenie wobec niego kary i środków karnych w wymiarze zastosowanym przez Sąd Rejonowy jest słuszne i adekwatne zarówno do stopnia winy oskarżonego jak i stopnia społecznej szkodliwości czynu którego się dopuścił. Zresztą stopień społecznej szkodliwości czynu nie jest jedyną dyrektywą wymiaru kary. Kara ma też spełnić określone cele prewencyjne (wychowawcze i zapobiegawcze) w stosunku do skazanego oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Cele te powinny być ustalane nie tylko na czas popełnienia przestępstwa, lecz także na czas wyrokowania. Jeśli sprawca mimo braku kary poprawił się, żył uczciwie, pracował, to surowe ukaranie go nie jest celowe. Kara surowa byłaby jedynie czystą represją (odwetem) , która nie realizowałaby celów kary w zakresie prewencji indywidualnej. (wyrok SA w Krakowie z dnia 17 grudnia 2009r. sygn. akt II Aka 223/09 publ. KZS 2010/2/32).

W przekonaniu Sądu Okręgowego dolegliwość wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na długi 3-letni okres próby i orzeczona względem niego grzywna oraz środek karny, są współmierne do stopnia społecznej szkodliwości czynu i odpowiadają stopniowi jego winy. Orzeczona kara spełni oczekiwane cele w zakresie społecznego oddziaływania kary oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma ona osiągnąć wobec skazanego. Zważywszy zaś na warunki i właściwości osobiste oskarżonego przejawiające się w jego postawie po popełnieniu przestępstwa (pełne przyznanie się do winy, akceptacja wyroku zaocznego) w pełni uprawnia przypuszczenie, że kara orzeczona przez Sąd I instancji pozwoli osiągnąć swoje cele, a w szczególności spowoduje że D. S. nie popełni ponownie przestępstwa. Tak orzeczonej karze nie sprzeciwiają się też potrzeby w zakresie prawidłowego kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z tych też względów nie uznając zasadności zarzutów apelacji Prokuratora jak również nie podzielając przytoczonych na ich poparcie argumentów Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. O kosztach za postępowanie

odwoławcze orzeczone po myśli art. 636 § 1 kpk obciążając nimi Skarb Państwa jako ze wniesiony środek odwoławczy nie został uwzględniony.